

DERSİN ADI	ENGELLİ BAKIMI			
DERSİN SINIFI	11. /12. Sınıf			
DERSİN SÜRESİ	4 Ders Saati			
DERSİN AMACI	Bu derste öğrenciye, kurallara uygun engellinin günlük bakımını yapma ve ilaçların takibi ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.			
DERSİN ÖĞRENME KAZANIMLARI	<ol style="list-style-type: none"> 1. Engellilerin toplumsal yaşama hazırlanmasına yardımcı olur. 2. Engellilerin yaşam kalitesinin yükseltilmesinde yardımcı olur. 3. Yasak düzenlemeler doğrultusunda engelli bireyleri, hizmet veren kurum ve kuruluşlara yönlendirir. 4. Engellilere özel bakım becerilerini kazandırır. 5. Engel türüne göre kişinin bakım hizmetlerini yürütür. 6. Bakım planı hazırlar. 7. Kullanılacak ilaçların takibini yapar. 8. Engelliye yemek yedirir. 9. Engelli beslenmesini takip eder. 			
DONATIM VE ORTAM, DERS ARAÇ VE GEREÇLERİ	<p>Ortam: Sınıf Ortamı</p> <p>Donanım: Etkileşimli Tahta, Projeksiyon Cihazı, Bilgisayar, hasta bakım mankeni, sabun, havlu, gazlı bez, ördek, sürgü, böbrek küvet, traş bakım seti elektrikli, saç şampuanı, tuvalet kağıdı, diş macunu, saç tarağı, losyon, ağız bakım kiti, tarak, tırnak makası, diş fırçası, abeslang, sünger, serum fizyolojik, hijyenik saç yıkama bonesi, spanch, Islak mendil, alez, hasta bezi, hidrofik pamuk, elastik bandaj, makas, hidrofik sargı bezi, eldiven, yatak koruyucu, battaniye, yastık, hasta yatağı, antiseptik solüsyon, saç yıkama tepsi,saç yıkama havuzu, kulak temizleme çubuğu, diş ipi, arayüz fırçası vb.)</p>			
DERSİN KAZANIM TABLOSU	ÖĞRENME BİRİMİ	KAZANIM SAYISI	DERS SAATİ	ORAN (%)
	Engellilerin Toplumsal Yaşama Hazırlanması	4	16	11
	Engelli Bireylerde Toplumsal Uyum	2	12	8
	Engelli Bireylere Sosyal Destek Veren Kurum Ve Kuruluşlar	3	12	8
	Engellilerde Öz Bakım Becerileri	2	16	11
	Engellilerde Engel Türüne Göre Bakım Hizmetleri	2	16	11
	Bakım Planı Hazırlama	3	16	11
	İlaç Takibi	2	16	11
	Engellilere Yemek Yedirme	2	20	15

ÖĞRENME BİRİMİ	KONULAR	ÖĞRENME BİRİMİ KAZANIMLARI ve KAZANIM AÇIKLAMALARI		
	TOPLAM	22	144	100

Engellilerin Toplumsal Yaşama Hazırlanması	<p>1.Sağlığa zarar veren maddelerden korunma</p>	<p>1. Engelli bireyleri sağlığa zarar veren maddelerden korumayı açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none"> Engellinin sağlığa zarar veren maddelerden korunmasının önemi açıklanır. Engellinin sağlığa zarar veren maddeleri kullanmasını etkileyen etmenler sıralanır. Engellinin sağlığa zarar veren maddelerden korunmasında dikkat edilecek noktalar açıklanır Sağlığa zarar veren maddelerden korunmada dikkat edilecek noktalar sıralanır.
	<p>2.Toplumsal Mekan Kullanımı</p>	<p>2.Engellilerin Toplumsal Mekanları kullanmasını tarif eder.</p> <ul style="list-style-type: none"> Engelli eğitiminde toplumsal mekânı yeterli kullanmanın önemi açıklanır. Engellinin toplumsal mekânı kullanmasını etkileyen faktörler sıralanır. Engellilerin toplumsal mekânları yeterli kullanma yöntemleri açıklanır.
Engelli Bireylerde Toplumsal Uyum	<p>3.Serbest zaman aktivitelerini uygulama</p>	<p>3. Engelli bireyler için serbest zaman aktiviteleri planlamasını yapar.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zaman yönetimi açıklanır. Zamanı İyi Kullanmayı Etkileyen Etmenler açıklanır Boş Zaman Aktivitelerini Belirlenir Engellilik türüne göre serbest zaman aktivitelerini belirleme işlemi yaptırılır. Zamanı verimli kullanma üzerinde durulur.
	<p>4. Ev İçi Becerileri</p>	<p>4.Ev içi beceri faaliyetlerini açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ev içi becerilerini geliştirmenin önemi açıklanır Ev içi becerilerine katılmayı etkileyen etmenler sıralanır. Ev içi beceriler belirlenir. Engellilik türüne göre ev içi aktivitelerini belirlenir ve uygulanır.
	<p>1.Engelli Bireylerin Yaşadığı Temel Sorunlar</p>	<p>1-Dünya Sağlık Örgütü'nün ölçütlerine göre engelli bireylerin sorunlarını açıklar.</p>

<p>Engelli Bireylere Sosyal Destek Veren Kurum Ve Kuruluşlar</p>	<p>2.Engelli Bireylerin Yaşam Kalitesinin Yükseltilmesi</p> <p>1.Engelliler İle İlgili Yasal Düzenlemeler</p> <p>2.Engellilere hizmet veren Ulusal kurum ve kuruluşlar</p> <p>3.Engellilere hizmet veren Uluslararası kurum ve kuruluşlar</p>	<ul style="list-style-type: none">• Engelli bireylerin sorunları sıralanarak açıklanır.• Engelli bireylerin toplumla bütünleşmede yaşadıkları temel sorunlar gruplandırılır.• Temel sorunlara çözüm yolları geliştirme uygulaması yaptırılır. <p>2-Dünya Sağlık Örgütünün kriterlerine göre engelli bireylerin yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik faaliyetleri açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none">• Engellilerde yaşam kalitesinin yükseltilmesinin önemi, etkileyen faktörler açıklanır.• Engelli bireylere karşı tutum ve davranışların onların yaşam kalitesi üzerine etkileri üzerinde durulur. <p>1. Engelli bireylerin yaşamlarını düzenleyen yasaları açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none">• Türkiye' de engellilere yönelik yasal hakların hangi alanlarda olduğu açıklanır.• Türkiye' de engelli bireylerin sahip olduğu yasal haklar ile ve giderdiği sorunları karşılaştırma uygulaması yaptırır. <p>2. Yasal düzenlemeler çerçevesinde engelli bireylere hizmet veren ulusal kurum ve kuruluşlar ve verdikleri hizmetleri açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none">• Engelli bireylere hizmet veren kurum ve kuruluşları sıralar.• Engelli bireylere hizmet veren kurum ve kuruluşların faaliyetleri sıralanır. <p>3- Yasal düzenlemeler çerçevesinde engelli bireylere hizmet veren uluslararası kurum ve kuruluşlar ve verdikleri hizmetleri açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none">• Uluslararası alanda engellilere yönelik yasal uygulamalar açıklanır.• Uluslararası alanda engelli bireylere hizmet veren kurum ve kuruluşlar ve faaliyet alanları açıklanır.
<p>Engellilerde Öz Bakım Becerileri</p>	<p>1.Öz Bakım Becerileri</p>	<p>1.Engel durumuna göre yapabilecek öz bakım becerilerini açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none">• Öz bakım becerileri açıklanır.• Öz bakım becerilerinin kişinin kendisi tarafından yerine getirilmesinin önemi açıklanır.

<p>Engellilerde Engel Türüne Göre Bakım Hizmetleri</p>	<p>2.Engeline Uygun Öz Bakım Becerileri Kazandırma</p> <p>1. Engel Tespiti</p> <p>2.İhtiyaca Özgü Bakım Hizmeti</p> <p>1. Hasta planı hakkında bilgi toplama</p> <p>2. Engellinin bakım sorunları</p> <p>3. Engelli bakım planı</p>	<ul style="list-style-type: none">• Öz bakım becerilerinin kişi tarafından yapılmasının psikolojik etkileri açıklanır. <p>2.Engelli bireylere engeline uygun öz bakım becerilerini kazandırmayı açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none">• Öz bakım becerilerinin çeşitleri sıralanır.• Engel durumuna uygun olarak gerçekleştirilecek öz bakım becerileri sıralanır.• Engelli bireylere öz bakım becerilerini gerçekleştirilmesi için uygulama planı yaptırılır. <p>1. Kişinin engel durumunu ilgili personel ile tespitini açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none">• Sık görülen fiziksel ve zihinsel engellilikler sıralanır.• Fiziksel ve zihinsel engelliklerin özellikleri açıklanır.• Kişisel engellerin belirlenmesinde ilgili meslek elemanlarıyla işbirliğini açıklanır. <p>2. Engellinin ihtiyaçlarına uygun kişiye bakım hizmetlerini açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none">• Kişisel engellerin etkilerini en az indirmenin olumlu etkileri açıklanır.• Kişinin engeline uygun yeni beceriler elde edilmesine destek sağlanır. <p>1. Hasta planında bilgi toplama yöntemlerini açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none">• Engellinin durumu hakkında bilgi alınır.• Engellinin yakınından bilgi alınır.• Engelinin Doktor raporlarından bilgi alınır.• Engellinin bakım elemanının gözlemi sonucu bilgi alınır <p>2. Engellinin bakım sorunlarını açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none">• Engellinin bakımı gerektiren problemlerin belirlenir.• Engellinin tedavi edici bakımı gerektiren problemleri belirleme• Kullanılacak temel bakım yöntemlerini belirlenir. <p>3. Engelli bakım planı yapar.</p> <ul style="list-style-type: none">• Bakım planının amacının belirlenir.• Engelliye uygun bakımın planlanması yapılır.• Bakım planının uygulanması yapılır.
<p>Bakım Planı Hazırlama</p>		

İlaç Takibi	<p>1.İlaçlar kullanımı</p> <p>2.Yaşlının kullandığı ilaçları takip etmek/ vermek</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bakım uygulamasının değerlendirilmesi yapılır. Değerlendirme sonuçlarına göre bakım planı düzenlenmesi yapılır. <p>1.İlaçlar kullanmada dikkat edilecek kuralları açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none"> İlacın özellikleri açıklanır. İlaçlar gruplandırılır. İlaç şekillerine göre gruplandırılır. İlacın verilmiş şekiller açıklanır. Engellinin kullandığı ilaçları takip edilmesi ve verilmesi açıklanır. <p>2. Yaşlının Kullandığı ilaçların takip işlemini yapar.</p> <ul style="list-style-type: none"> İlaç vermede temel ilkeleri açıklanır. İlaçlar arasında etkileşim açıklanır. İlaç zehirlenmelerinde ilkyardım açıklanır. İlaçların korunması açıklanır. İlaç dolabının özellikleri açıklanır.
Engellilere Yemek Yedirme	<p>1.Yemek öncesi On hazırlık</p> <p>2.Ağız bakımı</p>	<p>1. Engelli bireye yemek yedirme öncesinde bireyin ve ortamın hazırlığını açıklar.</p> <ul style="list-style-type: none"> Yemek öncesi hazırlıklar açıklanır. Engellinin durumuna uygun şekilde ortam düzenlenir. <p>2. Engelli bireyin yemek sonrası ağız bakımını yapar.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ağız bakımının önemini açıklar. Ağız bakımında kullanılan araç gereçleri ve özellikleri açıklanır. Engelli bireyin durumuna uygun ağız bakımını yapar.
Engellilerde Beslenme Takibi	<p>1.Sağlıklı beslenme</p> <p>2.Engel durumuna göre beslenme</p>	<p>1. Sağlıklı beslenme kurallarını araştırır.</p> <ul style="list-style-type: none"> Sağlıklı beslenme kurallarını sıralar. Engelli bireyin durumuna uygun besin öğelerinin seçilmesinin önemini açıklar. <p>2.Engel durumuna göre beslenme ilkelerini araştırarak beslenmelerini sağlar.</p> <ul style="list-style-type: none"> Engelli bireylerin beslenmesinde uygun teknikler kullanılmasının önemini açıklar. Engelli bireylerin hastalıklara ve özel durumlara uygun beslenmeleri gerçekleştirir.

UYGULAMA FAALİYETLERİ/TEMRİNLER

Uygulama faaliyeti/temrinler; ders kazanımına uygun olarak okulun fiziki kapasitesi ve donatımı, öğrenci sayısı göz önünde bulundurularak en fazla uygulama faaliyeti/temrini yaptıracak şekilde meslek alan

zümre öğretmenler kurulu tarafından seçilir. Meslek alan zümre öğretmenleri tarafından aşağıda yer alan temrinlerden farklı temrinlerin uygulanmasına karar verilebilir.

ENGELLİLERİN TOPLUMSAL YAŞAMA HAZIRLANMASI

SAĞLIĞA ZARAR VEREN MADDELERDEN KORUNMA

- Engellinin sağlığa zarar veren maddelerden korunmasına yönelik önlemler alır.

TOPLUMSAL MEKAN KULLANIMI

- Engelli eğitiminde toplumsal mekânları belirleme
- Engellilerin toplumsal mekânları yeterli kullanma hazırlama

SERBEST ZAMAN AKTİVİTELERİ UYGULAMA

- Engelli bireyin engeline uygun boş zaman aktivitelerini belirleme
- Engellilik türüne göre serbest zaman aktiviteleri planı oluşturma

EV İÇİ BECERİLERİ

- Engelli bireyin özelliğine uygun ev içi beceriler belirleme
- Engelli bireyin özelliğine uygun ev içi aktiviteleri uygulama

ÖZ BAKIM BECERİLERİ

- Öz bakım becerilerinin bireyin kendisinin gerçekleştirmesinin önemi ile ilgili broşür hazırlama.
- Öz bakım becerilerinin kişi tarafından yapılmasına destek verme.

ENGELLİLERDE ÖZ BAKIM BECERİLERİ

ENGELLİ BİREYLERE ENGELİNE UYGUN ÖZ BAKIM BECERİLERİ

- Engellinin durumuna uygun öz bakımı becerileri planlama
- Öz bakım becerilerini uygulama

ENGEL TESPİTİ

- Görülme sıklıklarına göre engel türleri ile ilgili pano oluşturma.
- Kişilerin engel durumlarının belirlenmesinde ilgili meslek elemanlarıyla işbirliği içerisinde olma ile ilgili drama uygulama.

ENGELLİLERDE ENGEL TÜRÜNE GÖRE BAKIM HİZMETLERİ

İHTİYACA ÖZGÜ BAKIM HİZMETİ

- Engellinin ihtiyaçlarına uygun kişiye bakım hizmetleri uygulama
- Kişisel engellerin etkilerini en az indirmenin olumlu etkileri ile ilgili pano hazırlama

HASTA PLANI HAKKINDA BİLGİ TOPLAMA

- Hasta planının yapımında hasta ile ilgili bilgi toplama uygulaması yapma
- Engellinin durumu hakkında doktor raporu inceleme uygulaması yapma.

BAKIM PLANI HAZIRLAMA

ENGELLİNİN BAKIM SORUNLARI

- Engellinin bakımı gerektiren problemlerin ile ilgili pano hazırlama
- Kullanılacak temel bakım yöntemlerini belirleme uygulaması

ENGELLİ BAKIM PLANI

- Engelliye uygun bakım planı oluşturma uygulaması yapma

İLAÇ TAKİBİ

- Bakım uygulamasının değerlendirilmesini yapma

İLAÇLAR KULLANIMI

- İlacın özelliklerinin ve gruplandırılmasının olduğu pano hazırlama
- İlaçların verilmiş şekilleri ile ilgili afiş hazırlama

YAŞLININ KULLANDIĞI İLAÇLARI TAKİP ETMEK/ VERMEK

- İlaç vermede temel ilkeleri ve etkileşimleri ile ilgili broşür hazırlama
- Hekim istemine uygun günlük ilaç uygulaması düzenleme

ENGELLİLERE YEMEK YEDİRME

YEMEK ÖNCESİ ON HAZIRLIK

- Yemek öncesi engelli bireyin yemek yemeye hazırlama
- Engellinin durumuna uygun şekilde ortam düzenleme

AĞIZ BAKIMI

- Ağız bakımında kullanılan araç gereçleri hazırlama
- Engelli bireyin durumuna uygun ağız bakımı uygulaması yapma

ENGELLİLERDE BESLENME TAKİBİ

SAĞLIKLI BESLENME

- Sağlıklı beslenme kurallarını ile ilgili broşür hazırlama
- Engelli bireyin durumuna uygun besin öğeleri seçilmesinin önemi ile ilgili afiş hazırlama

ENGEL DURUMUNA GÖRE BESLENME

- Zihinsel Engellilerinin durumlarına uygun tekniklerle beslenme uygulaması yapma
- Down Sendromlu bireylerin durumlarına uygun tekniklerle beslenme uygulaması yapma
- Otizmlili bireyleri durumlarına uygun tekniklerle beslenme uygulaması yapma
- Hiperaktif bireylerin durumlarına uygun tekniklerle beslenme uygulaması yapma
- Bedensel engelli bireylerin durumlarına uygun tekniklerle beslenme uygulaması yapma
- Serebral Palsili bireylerde durumlarına uygun tekniklerle beslenme uygulaması yapma
- Rett Sendromlu bireylerin durumlarına uygun tekniklerle beslenme uygulaması yapma
- Epilepsili bireylerin durumlarına uygun tekniklerle beslenme uygulaması yapma
- Multiple Sklerozisli bireylerin durumlarına uygun tekniklerle beslenme uygulaması yapma
- Obez bireylerin durumlarına uygun tekniklerle beslenme uygulaması yapma

- Spinal Yaralanma durumlarına uygun tekniklerle beslenme uygulaması yapma
- Felçli bireylerin durumlarına uygun tekniklerle beslenme uygulaması yapma

DERSİN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

- Öğrencilerin araç ve gereçleri iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uygun kullanmalarına yönelik açıklamalar yapılmalıdır.
- Zümre öğretmenler kurulu temrinlerden okulun fiziki şartlarına, atölye ve öğrenci sayısına ve seviyelerine göre uygun olanları seçerek uygulayacaktır. Temrinler mutlaka tamamlanacaktır.
- Bu derste öğrencilere yaptığı çalışmalara sınıf arkadaşlarına sunmasına fırsat verilerek iletişim becerilerinin gelişmesi sağlanmalıdır.
- Anlatımdan ve örnek çalışmalardan sonra, dersin öğrenme kazanımlarının öğrencide pekiştirilmesi amacıyla birden fazla uygulama faaliyeti yapılmalıdır.
- Bu derste, nezaket, disiplinli olma vb. ile ilgili tutum ve davranışları ön plana çıkaran etkinliklere yer verilmelidir.